

The Relationship Between Self-Differentiation and Marital Satisfaction Mediated by Happiness in Married People in Gonabad Country

Vajihe Armanmehr: Ph.D. student in sociology, social development & health promotion research center, Gonabad University of Medical Science, Gonabad, Iran. varmanmehr@gmail.com

Akram Kharazmi: M.A in educational psychology, Kashmar school of medical sciences, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran. kharazmiak@gmail.com

Farahnaz Bahrami*: M.A Family counseling, department of family counseling, faculty of psychology and educational science, Chamran University, Ahvaz, Iran. bahrami.farah@gmail.com

Seyedehmahla Hejazi: Assistant professor, department of social sciences, Payame Noor University, Tehran, Iran. hejazi.ma@pnu.ac.ir

Abstract

Introduction: Differentiation is a key concept in family systems theory that refers to an individual's ability to separate their intellectual and emotional processes. Spouses with low differentiation often demonstrate lower emotional maturity and have a limited capacity for intimacy and connection, which can lead to decreased relationship satisfaction and happiness. In contrast, in relationships characterized by higher differentiation, spouses are more accepting of each other's differing opinions and experience fewer emotional reactions. This dynamic fosters a deeper intimacy and leads to a happier relationship. The aim of this study was to examine the relationship between self-differentiation and the happiness and marital satisfaction of married individuals in Gonabad.

Methods: The sample size for the study was determined using Cochran's formula, which included six hundred forty participants. Sampling was carried out using a surface sampling method proportional to the volume. A key criterion for participation in the study was that individuals must be married. Data were collected using the Scowron and Friedlander Self-Differentiation Questionnaire, the Oxford Happiness Questionnaire, and the Enrich Marital Satisfaction Scale. Statistical analysis was performed using the Pearson correlation coefficient, path coefficients, and path analysis to evaluate the data.

Results: The results indicated that self-differentiation positively impacts happiness, and in turn, happiness contributes to marital satisfaction. An analysis of the direct relationship between self-differentiation and marital satisfaction revealed that while this relationship is significant, the effect of self-differentiation on marital satisfaction is less pronounced than that of happiness.

Conclusions: Self-differentiation is a crucial predictor of marital satisfaction. These findings will be especially beneficial for therapists who focus on intergenerational transmission processes in marriage.

Keywords

Self-Differentiation,
Marital Satisfaction,
Happiness

*Corresponding Author
Study Type: Original
Received: 08 Sep 2021
Accepted: 01 Mar 2024

Please cite this article as follows:

Armanmehr V, Kharazmi A, Bahrami F, and Hejazi S. The relationship between self-differentiation and marital satisfaction mediated by happiness in married people in Gonabad country. *Quarterly Journal of Social Work*. 2024; 13 (1); 57-67

ارتباط تمایز یافتگی خود با رضایت زناشویی با میانجیگری شادکامی در بین متاهلین شهرستان گناباد

وجیهه آرمان مهر: دانشجوی دکترای جامعه‌شناسی، مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران.
varmanmehr@gmail.com

اکرم خوارزمی: کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم پزشکی کاشمر، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
kharazmiak@gmail.com

فرحناز بهرامی*: کارشناس ارشد مشاوره خانواده، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، گروه مشاوره خانواده، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.
bahrami.farah@gmail.com

سیده مهلا حجازی: استادیار، گروه علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. hejazi.ma@pnu.ac.ir

واژگان کلیدی

تمایز یافتگی خود، رضایت زناشویی

* نویسنده مسوول
نوع مطالعه: پژوهشی
تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۱۷
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۱۱

چکیده

پیشگفتار: تمایز یافتگی مهمترین مفهوم نظریه سیستم‌های خانواده است و بیانگر میزان توانایی فرد در تفکیک فرآیندهای عقلانی و احساسی از یکدیگر است. انتظار می‌رود همسرانی که دارای تمایز یافتگی پایینی هستند، بلوغ عاطفی کمتری را دارا و ظرفیت محدودی برای صمیمیت و یکی شدن و در نتیجه رضایت از رابطه و برخورداری از شادکامی داشته باشند. در مقابل در نظام‌های زناشویی تمایز یافته، همسران، تفاوت عقاید یکدیگر را تحمل و واکنش عاطفی کمتری را تجربه می‌کنند، در نتیجه نقشی صمیمانه‌تر و رابطه‌ای شادتر خواهند داشت. در این پژوهش رابطه بین تمایز یافتگی خود، شادکامی و رضایت زناشویی مورد بررسی قرار گرفت. هدف، تعیین ارتباط تمایز یافتگی خود با شادکامی و رضایت زناشویی متاهلین شهرستان گناباد بود.

روش: جامعه‌آماری این پژوهش توصیفی همبستگی از نوع تحلیل مسیر را کلیه زنان و مردان متاهل شهر گناباد تشکیل داده است. از این جامعه‌آماری اساس فرمول کوکران ششصد و چهل نفر بر اساس روش نمونه‌گیری طبقه‌ای متناسب با حجم جامعه‌آماری انتخاب شدند. مهمترین ملاک ورود به پژوهش تاهل افراد بود. داده‌ها بر اساس پرسشنامه تمایز یافتگی خود اسکورن و فریدلندر، پرسشنامه شادکامی اکسفورد و مقیاس رضایت زناشویی اینریچ جمع‌آوری گردید. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از روش‌های ضریب همبستگی پیرسون، ضریب مسیر و تحلیل مسیر انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد، تمایز یافتگی خود بر شادکامی و رضایت زناشویی مرتبط است بر روی رابطه مستقیم بین تمایز یافتگی خود با رضایت زناشویی نشان داد که هر چند این ارتباط موثر می‌باشد ولی تاثیر مستقیم تمایز یافتگی بر رضایت زناشویی کمتر از شادکامی است.

پی‌آمد: تمایز یافتگی خود یکی از متغیرهای مهم پیشینی کننده رضایت زناشویی است. که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم یا با میانجیگری متغیر شادکامی بر رضایت زناشویی اثر مثبت داشته است. بر این مبنا می‌توان از آن در مشاوره‌ها و برنامه‌ریزی‌های آموزشی زوجین استفاده کرد.

وجیهه آرمان مهر، اکرم خوارزمی، فرحناز بهرامی و سیده مهلا حجازی. ارتباط تمایز یافتگی خود با رضایت زناشویی با میانجیگری شادکامی در بین متاهلین شهرستان گناباد. فصلنامه مددکاری اجتماعی، ۱۴۰۳؛ ۱۳ (۱): ۶۷-۵۷

نحوه استناد به مقاله

دیباچه

خانواده سالم در صورتی تحقق می‌یابد که افراد ازدواج را به‌عنوان صمیمانه‌ترین رابطه بزرگسالی محسوب کنند [۱]. کیفیت روابط زوجین است یکی از مباحث مهم خانواده است. هنگامی که روابط میان این دو رضایت بخش باشد، نوعی آرامش بر خانواده حاکم می‌گردد. [۲] کاکس و کلینگر ۲۰۰۲، بیان می‌کنند رضایت زناشویی پیوندی دوستانه همراه با تفاهم و درک یکدیگر و تعاملی منطقی، میان نیازهای مادی و معنوی همسران است. رضایت زناشویی را می‌توان به‌عنوان منبع نظام خانواده یا حتی بخشی از نیروهای تامین‌کننده حیات و احیاکننده خانواده دانست. [۳] کرنی و بردبوری ۲۰۲۰، معتقدند که رضایت زناشویی به‌عنوان یکی از مهمترین شاخص‌های تعیین و استحکام عملکرد خانواده است که طی آن زن و شوهر از ازدواج با یکدیگر و با هم بودن احساس شادمانی و رضایت می‌کنند. [۴] در روابط انسانی افرادی وجود دارند که از لحاظ عاطفی بسیار واکنش‌پذیرند، به این معنا که عقاید و باورهای تعریف شده و مشخصی برای خود ندارند، رفتارها و عقاید خود را به‌خاطر کسب رضایت دیگران تغییر می‌دهند، به‌شدت به حمایت دیگران نیازمندند و تمایل دارند از سایرین هم حمایت کنند، قادر به ایجاد مرزها و حریم‌های شخصی سالم در روابطشان با دیگران نیستند و از ترس آشفتگی‌های ناشی از هم‌آمیختگی با دیگران و پیامدهای آن، از برقراری ارتباط صمیمی و نزدیک شدن به سایر افراد گریزانند. گاه احساس می‌کنند که در زندگی قربانی شده‌اند و در مواردی با خانواده‌های خود دچار تعارض می‌شوند و به‌دلیل ناتوانی در حل صحیح این تعارض‌ها ممکن است ارتباطشان را به‌طور کامل با خانواده قطع کنند. مشکل اصلی این افراد فقدان تمایز یافتگی است. به‌نظر بوئن تمایز یافتگی بیانگر میزان توانایی فرد در ایجاد تعادل بین نیروهای عقلی و فرایندهای عاطفی در سطح درون روانی و ایجاد تعادل بین حفظ فردیت همراه با تجربه صمیمیت در سطح بین فردی است. [۵] به‌عبارتی شامل توانایی فرد برای باقی ماندن در ارتباط با دیگری، در عین حفظ «ادراک خود» است. بر این اساس مفهوم تمایز یافتگی زیربنای تمام ارتباطاتی است که انسان‌ها در طول عمرشان با خود، خانواده و سایرین دارند. پاتریک و همکاران ۲۰۰۷، معتقدند که تمایز یافتگی یک بخش جدایی‌ناپذیر از توانایی فرد برای رشد صمیمیت است و به‌نظر می‌رسد سطح تمایز یافتگی با سطح رضایت زناشویی مرتبط باشد. برای مثال همسرانی با سطوح پایین تمایز یافتگی که درهم آمیخته شده‌اند، ممکن است کمتر بتوانند درک کنند که برای بهبود روابطشان چه چیزی از یکدیگر می‌خواهند. [۶] همسو با تمایز یافتگی خود از دیگر متغیرهای موثر بر رضایت زناشویی، شادکامی است. درمانگران حوزه خانواده درمانی بوئن بر این باورند که بیشتر اختلالاتی که در کارکرد خانواده وجود دارد از جمله نبود شادکامی و فضای غم و اندوه ناشی از مدیریت ناکارآمد، اضطراب و فقدان تمایز یافتگی در سیستم خانواده است. اشنایتکر و ایمونز ۲۰۱۷، بیان می‌کنند که پرداختن به شادکامی افراد یکی از راه‌آورد‌های روانشناسی مثبت‌نگر است که موجب رشد فردی و اجتماعی می‌گردد. [۷] شادکامی از عواطف و هیجاناتی است که آدمی تجربه می‌کند و دربرگیرنده احساسات مثبتی چون لذت، آرامش، حس جریان داشتن و شیفتگی در زندگی است و بر تصمیم‌گیری، افکار و اعمال فرد تاثیر می‌گذارد. [۸] شادکامی چیزی بیش از یک هدف فردی مهم یا حالت‌های خلقی لذت بخش است. پژوهش‌ها نشان می‌دهد، شادکامی با پیامدهای مطلوب زندگی مثل شغل بهتر، روابط اجتماعی بهتر و آسیب‌های روان‌شناختی کمتر رابطه دارد. زوجین شاد با دیدگاهی روشنتر به امور می‌نگرند، برای حل مساله‌های خود فعالانه تلاش می‌کنند و به موقع مشکلات را شناسایی نموده و از دیگران تقاضای کمک می‌کنند. [۹] با شادی زندگی معنا می‌یابد و عواطف منفی مانند ناکامی و ناامیدی و ترس و نگرانی بی‌اثر می‌شود. انسان در پرتو شادی می‌تواند خویش را بسازد و در اجتماع، نقش سازنده خود را در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی ایفا کند. [۱۰] از این رو توجه به مساله تمایز یافتگی خود و شادکامی زوجین می‌تواند موجب افزایش میزان رضایتمندی زناشویی و نهایتاً بهبود کارایی خانواده شود. هیل ۲۰۰۸ در بررسی رابطه تمایز یافتگی و رضایت زناشویی نشان داد تمایز یافتگی به‌طور معنی‌داری با رضایت زناشویی ارتباط دارد و افراد متاهل با تمایز یافتگی بالا، رضایت زناشویی بالاتری را گزارش می‌نمودند. هاوتون ۲۰۰۴ در پژوهشی به این نتیجه رسید که افراد تمایز یافته، احساس خودکنترلی و توانایی بیشتری دارند، چون در کنترل عواطف منفی موفقتر و مسوولانه عمل می‌کنند. [۱۱] در پژوهش‌های مختلف رابطه بین تمایز یافتگی و رضایت زناشویی و کیفیت زندگی زناشویی، سازگاری زناشویی، تعارضات زناشویی مطالعه شده است. بیرامی و همکاران، [۱۲] طالبی و غباری بناب، [۱۳] برزگر کهنمویی و همکاران، [۱۴] محمدی و همکاران، [۱۵] امیری مجد و همکاران، [۱۶] عارفی و همکاران، [۱۷] کاظمیان مقدم و

می تواند ناشی از فقدان تمایز یافتگی زوجین باشد. شواهد نشان می دهد که تمایز یافتگی متغیر مهمی برای بررسی و مطالعه است. به نظر می رسد تمایز یافتگی زوجین در تحکیم بنیان خانواده ها نقش موثری داشته باشد. با توجه به احساس نیاز به پژوهش های بیشتر در این زمینه و این که تاکنون مطالعه ای به بررسی رابطه ی تمایز یافتگی خود با رضایت زناشویی در شهرستان گناباد پرداخته است. این پژوهش به منظور بررسی رابطه این دو متغیر با میانجیگری متغیر شادکامی انجام شد.

همکاران، [۶] یوسفی و عزیزی، [۱۸] بهات، [۱۹] هیل، [۲۰] گابلن، [۲۱] لیسگا، [۲۲] بیادسی و پلژ [۲۳] و کیم و جونگ [۲۴] در پژوهش هایشان به این نتیجه رسیدند که بین رضایت زناشویی و تمایز یافتگی خود رابطه معناداری وجود دارد و تمایز یافتگی خود در سازگاری زوجین نقش موثری ایفا می کند. همچنین حیدری و ساعدی [۹] و مارگیلیسچ و همکاران [۲۵] نشان دادند که بین شادکامی و رضایت زناشویی رابطه معناداری وجود دارد. [۲۶] نتایج پژوهش کیفی عوامل موثر بر طلاق خسروان و همکاران در شهرستان گناباد نیز نشان داد در فرآیند ازدواج و طلاق خانواده ها نقش قابل توجهی دارند [۲۷] نظر کارشناسان اورژانس اجتماعی گناباد نیز حاکی از آنست که با وجود این که به نظر می رسد افراد و خانواده ها به استقلال، اختیار و توانایی تصمیم گیری منطقی بیشتری دست یافته اند و قادرند در امور زندگی خود تصمیم بگیرند، استنباط می شود چنین امری عملاً اتفاق نیفتاده است. این موضوع

روش

پژوهش حاضر، توصیفی و طرح پژوهش همبستگی از نوع تحلیل مسیر است. جامعه آماری این پژوهش عبارت از کلیه زنان و مردان متاهل شهر گناباد، که پس از تایید پروپوزال و کسب مجوزهای لازم از مراکز مسوول، ابتدا فهرست افراد متاهل که جمعاً سی و یک هزار نفر بودند در هر مرکز بهداشتی درمانی استخراج گردید، سپس متناسب با جمعیت افراد متاهل در سه مرکز بهداشتی درمانی و با لحاظ کردن نسبت جنسی یک به یک نمونه مورد مطالعه به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. به منظور وحدت رویه در امر پرسشگری، جلسه توجیهی برای پرسشگران برگزار شد. به منظور تکمیل پرسشنامه، از افراد انتخاب شده دعوت به عمل آمد تا در مرکز بهداشتی درمانی حضور یابند. در صورتی که به هر دلیلی امکان حضور آنان در مراکز بهداشتی درمانی میسر نبود، تیم پرسشگری به محل کار یا منزل آنان مراجعه می کرد. پرسشنامه های تکمیل شده هر روز توسط مسوول تیم پرسشگری گردآوری و مورد بررسی قرار می گرفت. سپس پرسشنامه های بررسی شده جهت انجام فرآیند تجزیه و تحلیل داده هامورد استفاده قرار می گرفت. براساس مطالعات قبلی و با استفاده از فرمول تعیین حجم نمونه مورد نیاز ششصد و شصت نفر محاسبه گردید که به منظور کنترل مشکلات احتمالی در فرآیند اجرای مطالعه، حجم نمونه در این مطالعه به هفتصد و پنجاه نفر افزایش یافت. روش نمونه گیری به صورت طبقه ای متناسب با حجم بود. به این صورت که متناسب با حجم جمعیت تحت پوشش هر مرکز بهداشتی درمانی شهری شهر گناباد تعداد مورد نیاز انتخاب می شدند.

سنجش های ورود و خروج

ورود: تاهل، سکونت در شهر گناباد، نداشتن بیماری روانی شناخته شده، تمایل به شرکت در مطالعه. **خروج:** تکمیل نکردن بیش از بیست و پنج درصد پرسش های پرسشنامه.

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه تمایز یافتگی خود (DSI-2): اسکورن و فریدلند ۱۹۹۸ بر اساس نظریه بوئن اقدام به ساخت پرسشنامه تمایز یافتگی خود کردند. در مطالعات تجربی بعدی به منظور بهبود ویژگی های روانسنجی این پرسشنامه اسکورن و اسمیت ۲۰۰۳ این ابزار را مورد تجدید نظر قرار دادند و پس از آن در یک ۲۰۱۱ در رساله دکتری خود به منظور کارآمدتر کردن پرسشنامه تمایز یافتگی تعداد گویه های آن را از چهل و شش به بیست گویه کاهش داد و توانست نود و نه درصد از همسانی درونی نسخه کامل پرسشنامه را تنها با چهل و سه درصد از گویه های آن حفظ کند وی همچنین پایایی بازآزمایی را بین صفر ممیز هفتاد و دو صدم تا صفر ممیز هشتاد و پنج صدم گزارش می کند. [۲۸] فخاری و لطیفیان در پژوهشی با هدف ترجمه و تعیین روایی و پایایی فرم کوتاه پرسشنامه تمایز یافتگی در جامعه ایرانی این پرسشنامه را مورد ارزیابی قرار دادند و ضمن تایید پایایی و روایی آن، ضریب آلفای کرونباخ صفر ممیز هفتاد و شش صدم را برای آن گزارش کردند. [۲۹]

این پرسشنامه شامل چهل و شش سوال است که به صورت طیف شش گزینه‌ای از نمره یک شش برای پاسخ کاملاً درست تا نمره یک برای کاملاً نادرست نمره گذاری شده است و دارای چهار خرده مقیاس شامل واکنش عاطفی دارای یازده گویه، وضعیت خود با یازده گویه، برش عاطفی با دوازده گویه، امتزاج با دیگران با نه گویه می‌باشد. تمام گویه‌های برش عاطفی به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. یعنی هر چه میزان برش عاطفی کمتر باشد، تفکیک خود بالاتر است. مقیاس امتزاج نیز به صورت معکوس نمره‌گذاری و تفسیر می‌شود. یعنی سطح امتزاج پایین، نشانگر تفکیک بالاتر است. یوسفی و همکاران، ضریب آلفای کرونباخ برای عامل‌های مذکور را به ترتیب صفر ممیز هشتاد و یک صدم، صفر ممیز هشتاد و نه صدم، صفر ممیز نود و یک صدم و صفر ممیز هشتاد و شش صدم به دست آوردند. [۳۰]

پرسشنامه رضایت زناشویی اینبریچ EMSI: فرم اصلی این پرسشنامه از یکصد و پانزده سوال که دوازده خرده مقیاس دارد تشکیل شده است. السون و همکاران فرم کوتاه چهل و هفت سوالی آن را با نه خرده مقیاس شامل موضوعات شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های مربوط به اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج و فرزندان، اقوام و دوستان و جهتگیری مذهبی تهیه کردند. [۳۱] این مقیاس دارای چهل و هفت عبارت است که آزمودنی میزان توافق خود با هر یک از عبارات را در مقیاس لیکرت پنج بخشی کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم، کاملاً موافقم که از یک تا پنج کدگذاری شده‌اند، مشخص می‌نماید. جمع نمرات فرد در هر یک از سوالات، میزان رضایت زناشویی او را نشان می‌دهد. به عبارت دیگر در این سوالات به عبارت کاملاً موافقم نمره یک و به عبارت کاملاً مخالفم نمره پنج تعلق می‌گیرد. اعتبار

فرم کوتاه این پرسشنامه استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر با صفر ممیز نود و دو صدم محاسبه گردید و روایی تفکیکی صفر ممیز هشتاد و پنج صدم تا صفر ممیز نود و پنج صدم به دست آمد. [۳۲] این مقیاس در ایران در پژوهش‌های متعددی به کار رفته است که اعتبار آن با استفاده از آلفای کرونباخ و آزمون-آزمون مجدد برابر صفر ممیز چهل و یک صدم تا صفر ممیز نود و چهار صدم گزارش شده است. [۳۳] به منظور ارزیابی روایی آزمون، ضریب همبستگی پیرسون به روش بازآزمایی با فاصله یک هفته محاسبه شد که برای زنان نود و چهار درصد و برای مردان نود و سه درصد و برای کل زنان و مردان نود و چهار درصد به دست آمد. این پرسشنامه دارای ضریب همبستگی بین چهل و یک تا شصت درصد با مقیاس‌های مختلف پرسشنامه رضایت خانوادگی است که نشان دهنده اعتبار سازه قابل قبول آن است. [۱۷]

پرسشنامه شادکامی OHI: این ابزار توسط ارجیل و لو طراحی شده است و شامل بیست و نه عبارت چهار گزینه‌ای است که نمره‌گذاری گزینه‌های هر عبارت به ترتیب، الف برابر صفر، ب برابر یک، جیم برابر دو، دال برابر سه است. به این ترتیب بالاترین نمره‌ای که آزمودنی می‌تواند در این مقیاس کسب کند هشتاد و هفت است که بیانگر بالاترین شادکامی، بوده و پایینترین نمره، صفر است که موید ناراضی بودن فرد از زندگی و افسردگی اوست. ارجیل و لو، پایایی پرسشنامه را به کمک ضریب آلفای کرونباخ صفر ممیز نود و صدم و پایایی بازآزمایی آن را طی هفت هفته صفر ممیز هفتاد و هشت صدم گزارش کرده‌اند. روایی همزمان این پرسشنامه، با استفاده از ارزیابی دوستان فرد درباره او، صفر ممیز چهل و سه صدم محاسبه شد. [۳۴]

فرم اصلی این مقیاس تک مقیاسی است، اما در پژوهش علی پور و آگاه هریس، پنج مقیاس به دست آمد که عبارتند از: رضایت از زندگی، حرمت خود، بهزیستی فاعلی، رضایت خاطر، خلق مثبت. [۳۵]

فولاد چنگ و حسن نیا، روایی پرسشنامه شادکامی آکسفورد، با استفاده از یک نمونه چهل نفری از دانشجویان کارشناسی دانشگاه‌های تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۲-۱۳۹۱، و روش تحلیل عامل تاییدی، از طریق تحلیل ساختارهای گشتاوری AMOS21، روی ماده‌های این مقیاس انجام شد. در اجرای تحلیل عاملی تاییدی این پرسشنامه، همه بارهای عاملی در سطح صفر ممیز یک ده هزارم معنا دارا بودند. در رابطه با رضایت از زندگی، حرمت خود، بهزیستی فاعلی، رضایت خاطر و خلق مثبت، به ترتیب بیشترین بارعاملی مربوط به ماده پنج برابر با صفر ممیز هفتاد و سه صدم، چهار برابر با صفر ممیز شصت و دو صدم، نوزده برابر با صفر ممیز شصت و هفت صدم، هفت برابر با صفر ممیز پنجاه و دو صدم و بیست و دو برابر با صفر ممیز پنجاه و دو صدم و کمترین بارعاملی برای هر کدام از زیر مقیاس‌های فوق به ترتیب مربوط به ماده دو برابر با صفر ممیز پنجاه و چهار صدم، بیست و یک برابر با صفر

ارتباط تمایز یافتگی خود با رضایت زناشویی با میانجیگری شادکامی در بین متاهلین شهرستان گناباد

پانصد و نود و پنج هزارم، یک ممیز نود و نه صدم، صفر ممیز هشتاد و نه صدم، صفر ممیز هشتاد و هشت صدم و صفر ممیز پنج صدم بود، که نشان از برازش مطلوب مدل با داده‌ها بود. [۳۵]

ممیز چهل و شش صدم، دوازده برابر با صفر ممیز سی و شش صدم، بیست و سه برابر با صفر ممیز چهل و چهار صدم و بیست و هشت برابر با صفر ممیز چهل و سه صدم بود. شاخص‌های نیکویی برازش مدل، شامل مجذور کای، مجذور کای به درجه آزادی، شاخص‌های RMSEA، IFI، CFI برای الگو به ترتیب پانصد و هفتاد و شش ممیز

نتایج

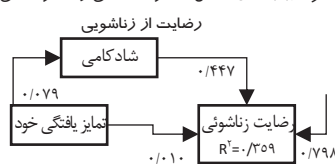
جدول (۱) توصیف فراوانی پاسخگویان بر اساس سوالات جمعیت‌شناختی		جدول (۲) شاخص‌های توصیفی			جدول (۳) نتایج حاصل از بررسی فرضیه‌ها با آزمون همبستگی پیرسون				
متغیر	فراوانی	درصد	رضایت زناشویی	شادکامی	تمایز یافتگی خود	میزان	مقدار	ضریب همبستگی	فرضیه
جنس	زن	۳۲۵	۵۰/۳۹۰	۵۰/۳۹۰	۵۰/۳۹۰	۰/۷۹	۰/۴۴۷	۰/۷۹	۱
	مرد	۳۱۵	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۰/۷۹	۰/۴۴۷	۰/۷۹	۲
تعداد فرزندان	۰	۵۸	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۰/۷۹	۰/۴۴۷	۰/۷۹	۳
	۱ یا ۲	۳۶۸	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۰/۷۹	۰/۴۴۷	۰/۷۹	
	> ۲	۲۱۳	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۰/۷۹	۰/۴۴۷	۰/۷۹	
وضعیت اشتغال	شاغل	۳۱۷	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۰/۷۹	۰/۴۴۷	۰/۷۹	
	بیکار	۲۶۰	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۰/۷۹	۰/۴۴۷	۰/۷۹	
تحصیلات	دیپلم	۲۲۲	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۰/۷۹	۰/۴۴۷	۰/۷۹	
	کارشناسی و بالاتر	۲۱۳	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۵۱/۰۰۰	۰/۷۹	۰/۴۴۷	۰/۷۹	

توصیف فراوانی شرکت‌کنندگان در جدول شماره یک

جدول (۵) ضرایب تاثیر استاندارد شده و غیر استاندارد در رگرسیون چندگانه

میزان	خطا	ت	***	**	*
۰/۰۰۰	۲۲/۵۹۴	-	۰/۱۱۵	۲/۶۰۶	۰/۳۶۳
۰/۰۰۰	۹/۳۳۱	۰/۴۴۷	۰/۳۰۹	۰/۳۶۳	۰/۳۶۳
۰/۰۳۹	۰/۲۰۳	۰/۱۰۰	۰/۰۲۸	۰/۰۰۶	۰/۰۰۶

نمودار (۱) مدل تحلیل مسیر شادکامی و تمایز یافتگی خود بر

آمده است. در جدول شماره دو داده‌های مربوط به ششصد و چهل نفر از متاهلین ساکن شهر گناباد مورد بررسی قرار گرفت که بر اساس یافته‌ها میانگین رضایت زناشویی، میانگین شادکامی و میانگین تمایز یافتگی به همراه انحراف استاندارد بیان گردید. جدول شماره سه نشان می‌دهد احتمالاً بین سطح تمایز یافتگی خود با شادکامی متاهلین شهر گناباد رابطه معنادار وجود دارد. برای حصول اطمینان از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج به‌دست آمده در سطح صفر حاکی از وجود رابطه معنی‌دار بین دو متغیر مورد بحث می‌باشد. رابطه این دو متغیر مثبت و همسو است و شدت این رابطه بالا است زیرا مقدار ضریب همبستگی بالاتر از صفر ممیز هفتاد و شش صدم است. در بررسی فرضیه دوم نتایج آزمون همبستگی نشان داد بین میزان شادکامی و سطح رضایت از زناشویی متاهلین شهر گناباد رابطه معنادار وجود دارد. نتایج به‌دست آمده در سطح صفر حاکی از وجود رابطه معنی‌دار بین دو متغیر مورد بحث می‌باشد. رابطه این دو متغیر مثبت و همسو است و شدت این رابطه متوسط است زیرا مقدار ضریب همبستگی بین صفر ممیز سه دهم تا صفر ممیز شش دهم است. فرضیه سوم نیز نتایج نشان داد بین سطح تمایز یافتگی خود و سطح رضایت زناشویی متاهلین شهر گناباد رابطه معنادار وجود دارد. نتایج به‌دست آمده در سطح صفر حاکی از وجود رابطه معنی‌دار بین دو متغیر مورد بحث می‌باشد. رابطه این دو متغیر مثبت و همسو است و شدت این رابطه متوسط است زیرا مقدار ضریب همبستگی بین صفر ممیز سه دهم تا صفر ممیز شش دهم است. بر اساس جدول شماره چهار، می‌توان ملاحظه کرد که مدل رگرسیون در مجموع از نظر آماری معنادار می‌باشد. بنابراین مدل منتج شده به خوبی رضایت زناشویی را به‌عنوان متغیر وابسته، توصیف می‌کند. برای مشخص کردن اهمیت هر یک از متغیرها و نقش آن‌ها در مدل رگرسیونی پرداختن به ضرایب استاندارد مورد توجه است از آن‌جا که شادکامی ضریب استاندارد بیشتری دارد، نقش موثرتری در پیش‌بینی متغیر وابسته یا رضایت زناشویی خواهد شد. البته حساسیت مدل مربوط به متغیرهایی است که ضرایب بزرگتری دارند ولی نقش و اهمیت هر یک از متغیرها بدون در نظر گرفتن واحد اندازه‌گیری توسط ضرایب استاندارد تعیین می‌شود.

از طرفی آزمون فرض ضرایب t نشان داد که متغیر شادکامی و تمایز یافتگی خود از لحاظ آماری معنی دار بوده و باید در مدل لحاظ شوند.

پایان

این مطالعه با هدف بررسی رابطه بین تمایز یافتگی خود و شادکامی با رضایت زناشویی متاهلین ساکن شهر گناباد انجام گردید. نتایج نشان داد تمایز یافتگی خود یکی از متغیرهای مهم پیشبینی کننده رضایت زناشویی و شادکامی متاهلین نمونه مورد بررسی است. بر اساس نتایج به دست آمده در این پژوهش، میانگین رضایت زناشویی در میان متاهلین شهر گناباد، برابر با پنجاه ممیز بیست و دو صدم می باشد. در این رابطه، پژوهش خادمی و عابدی در میان مراجعه کنندگان به کلینک بالینی در شهر کرج میانگین رضایت زناشویی زوجین را برابر با هفتاد ممیز سیزده صدم نشان داد. [۲۸] پژوهش دیگری نیز در میان زنان مراجعه کننده به امور بانوان شهرستان فارس نشان داد که میانگین رضایت زناشویی این زنان، شصت و سه ممیز پنجاه و چهار صدم است. [۳۲] در پژوهش فاریابی و محمودآبادی، میزان رضایت زناشویی زوجین شهر یزد به طور جداگانه در میان مردان و زنان گزارش شده است به طوری که میانگین رضایت زناشویی زنان هشتاد و شش ممیز سی و پنج صدم و مردان نود و یک ممیز سی و هفت صدم می باشد. [۳۳] بررسی پژوهش های مختلف در رابطه با میزان رضایت زناشویی نشان می دهد که این میزان در جامعه مورد مطالعه در حد متوسط بوده و نسبت به مطالعاتی که به آن ها اشاره شد کمتر می باشد. با توجه به این که مطالعات نامبرده در شهرهای مراکز استان که شهرهای بزرگتری هستند انجام یافته، شاید دلیل این تفاوت را بتوان به آگاهی بیشتر متاهلین این شهرها نسبت به ازدواج و انتخاب همسر و یا آزادی عمل بیشترشان در ادامه یا ختم زندگی مشترک در صورت داشتن رضایت پایین، نسبت داد. این فرض ها نیازمند انجام مطالعات دقیقتری است.

بر اساس نتایج این پژوهش میانگین تمایز یافتگی خود شصت و نه ممیز سی و هفت صدم بوده است. در مطالعه فخاری و همکاران این میزان هفتاد و سه درصد بوده است. [۲۹] در یک پژوهش دیگر میانگین تمایز یافتگی خود یکصد و هفتاد گزارش شده است. [۱۲] با توجه به این که در پژوهش حاضر و پژوهش لطیفیان از فرم کوتاه بیست سوالی پرسشنامه تمایز یافتگی خود استفاده شده و در پژوهش دیگر از نسخه کامل چهل و سه سوالی، این تفاوت را می توان ناشی از این مساله دانست. می توان چنین استنباط کرد که نمره تمایز یافتگی خود در همه این پژوهش ها تفاوت چندانی نداشته و در حد متوسط بوده است. بر اساس نتایج رگرسیون، تمایز یافتگی خود به عنوان تنها متغیر فردی-خانوادگی است که با رضایت زناشویی رابطه معنادار داشته است. بسیاری از پژوهش های پیشین با این یافته همسو است. پژوهش گلد [۳۶] در مورد تاثیر متمایز سازی بر رضایت زناشویی نشان داد که یک رابطه منفی و قوی بین تمایز بالا و تعارض زناشویی در زوجین وجود دارد. به عبارت دیگر هرچه تمایز یافتگی بالاتر باشد تعارض زناشویی پایینتر است. بررسی دیگری در ۲۰۰۸ نشان داد که بین تمایز یافتگی بالا و رضایت زناشویی زوجین در مراحل مختلف زندگی رابطه وجود دارد. [۳۷] در نمونه ای متشکل از آمریکایی های هندی و آسیایی تبار به بررسی رابطه تمایز خود و خرده مقیاس های آن با سازگاری زناشویی پرداخته شده است. نتایج این تحقیق نشان داد رابطه مثبت و معناداری بین متغیرهای مورد بررسی وجود دارد. [۱۹] بر اساس پژوهشی در سال ۲۰۱۲ با هدف بررسی تاثیر منبع کنترل و تمایز خود بر رضایت زناشویی، دریافت که رابطه مستقیمی میان منبع کنترل و تمایز خود با روابط رضایت بخش زناشویی در زوجین وجود دارد. [۲۱]. اسکورن و دندی معتقد بودند زوجینی که کمتر واکنشی هستند و سطح تمایز آن ها بالاست در روابط خود با دیگران حالت من خود را حفظ می کنند و خشنودی زناشویی بیشتری را تجربه می کنند. در حالی که افراد با تمایز یافتگی پایین استرس و فشار زناشویی بیشتری را تجربه می کنند. [۳۸] بر اساس شواهد زوج هایی که سطح تمایز یافتگی پایینی دارند در برخورد با مساله های و مشکلات زندگی توانایی تصمیم گیری عقلانی کمتری داشته و از طرفی این زوج ها به دلیل وابستگی به سیستم خانواده اصلی و تداخل میان این سیستم و زندگی زناشویی دچار مشکلاتی می شوند که این خود باعث افزایش درگیری ها و مشکلات و در نهایت نارضایتی زناشویی می گردد. [۶] مطالعات داخلی نیز به نتیجه مشابهی دست یافته اند. یافته های بیرامی و همکاران، [۱۲] طالبی و غباری بناب، [۱۳] برزگر کهنمویی و همکاران، [۱۴] محمدی و همکاران، [۱۵] امیری مجد و همکاران، [۱۶] عارفی و همکاران، [۱۷] کاظمیان مقدم و همکاران، [۶] یوسفی و عزیزی، [۱۸] همایی و دشت بزرگی، [۱۱] بهات، [۱۹] هیل، [۲۰] گابلمن، [۲۱] لیسگا، [۲۲] بیادسی و

پلز [۲۳] و کیم و جونگ [۲۴] نشانگر رابطه معنادار بین رضایت زناشویی و تمایز یافتگی و نقش اثرگذار تمایز یافتگی در سازگاری زوجین بود که حکایت از همخوانی بین نتایج این تحقیق و مطالعات ذکر شده دارد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد تمایز یافتگی خود یکی از متغیرهای مهم پیشبینی کننده رضایت زناشویی و شادکامی متاهلین نمونه مورد بررسی است و تاثیر متغیر تمایز یافتگی خود برابر صفر ممیز ده هزارم می باشد. بنابراین بر اساس مدل، بیشترین میزان اثر مربوط به متغیر شادکامی می باشد. به طوری که به ازای هر واحد افزایش شادکامی شاهد صفر ممیز چهارصد و چهل و هفت هزارم واحد افزایش در میزان رضایت از زناشویی هستیم. تمایز یافتگی خود می تواند از طریق تاثیرگذاری بر شادکامی بر رضایت زناشویی اثر بگذارد، به طوری که وجود شادکامی به عنوان مولفه هیجانی مثبت می تواند منجر به رضایت زناشویی در بین متاهلین شود. از آنجایی که شادکامی به عنوان قضاوت کلی درباره زندگی در دو جنبه تجربه هیجان های مثبت، و ارزیابی مثبت می تواند تسهیلگر رضایت زناشویی باشد. بنابراین در رابطه تمایز یافتگی خود و رضایت زناشویی، تجربه شادکامی به عنوان میانجی عمل می کند. نتایج پژوهش های مشابه نیز نشان داد بین شادکامی و رضایت زناشویی رابطه معناداری وجود دارد. [۱۶] از جمله حیدری و ساعدی [۹] و مارگیلیسچ و همکاران [۲۵] پژوهش اسکورن نشان داد افرادی که تمایز یافتگی آنها بالا باشد، در طول زمان مشکلات روانی و تعارضات بین فردی کمتر و شادکامی بیشتری نسبت به افراد دارای تمایز یافتگی پایین دارند. [۳۹] به طور کلی پژوهش هایی که در مورد سلامت روانی و سطح خود تمایزی صورت گرفته، نشان دادند که افرادی که دارای سطح خود تمایزی بالا هستند، نشانگان بیماری روانی و مشکلات روان شناختی کمتر از خود نشان می دهند. [۴۰ و ۴۱] از سوی دیگر به نظر می رسد شادکامی موجب می شود افراد شاد مشکلات زندگی زناشویی را با اعتماد به نفس بالا حل کنند و نسبت به یکدیگر نگرش مثبتی داشته باشند و با تمرکز بر نقاط قوت یکدیگر و نادیده گرفتن نقاط ضعف رابطه، توانایی سازگاری آنان افزایش یافته و رضایت بیشتری را تجربه می کنند. در مقابل افراد ناشاد تعاملات استرسزایی را با همسران شان دارند. این تعامل های استرسزا به نوبه خود موجب کاهش شادی بیشتر می شود. به عنوان مثال یک فرد دارای شادکامی پایین ممکن است با ایجاد تنش در روابط زناشویی و بحث هایی با همسرش از زندگی زناشویی کناره گیری کند. به تدریج این تنش ممکن است به نابودی بیشتر شادکامی فرد منتهی شود. [۴۲]

راهبست ها: از جمله محدودیت های پژوهش حاضر، می توان به مشارکت کمتر مردان نسبت به زنان اشاره کرد. با توجه به خصوصی بودن برخی سوالات به خصوص در پرسشنامه رضایت زناشویی این امر دور

از انتظار نبود. بنابراین بهتر است در تعمیم یافته ها به سایر گروه ها به خصوص ساکنین شهرهای بزرگتر دقت کرد. همچنین استفاده صرف از پرسشنامه های خود گزارشی، می تواند باعث مخفی ماندن عوامل اثرگذار مهمی گردد که توسط ابزارهای پژوهش مورد سنجش قرار نمی گیرد.

پیشنهادها: در این پژوهش رابطه تمایز یافتگی خود با رضایت زناشویی و همچنین شادکامی مطالعه شد. لذا پیشنهاد می شود در مطالعات آتی عوامل موثر بر تمایز یافتگی خود مانند نقش فردگرایی / جمعگرایی در تمایز یافتگی خود بررسی شود. همچنین می توان به منظور سنجش دقیقتر، تمایز یافتگی خود با کنترل متغیرهای فرهنگی و ارزش های جمعی بررسی شود. در نهایت پیشنهاد می گردد در مطالعات آتی، از پژوهش های کیفی در جهت شناخت عمیقتر چگونگی رابطه تمایز یافتگی خود با رضایت زناشویی استفاده شود. از طرفی استفاده از نمونه همسران بر اساس تفکیک سال های زندگی مشترک و سنین مختلف جهت تکمیل اطلاعات می تواند نتایج دیگری رقم بزند.

سپاسگزاری: گروه پژوهش بر خود لازم می داند از همکاری شایسته همه شرکت کنندگان در پژوهش، قدردانی کند. مقاله حاضر مستخرج از یک فعالیت پژوهشی به شماره ثبت SDH/۲/۱۰/۰۱ با عنوان ارتباط تمایز یافتگی خود با شادکامی و رضایت زناشویی متاهلین شهر گناباد می باشد، که با حمایت مالی دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام شده است.

تضاد منافع: نویسندگان گواهی می کنند که هیچ نوع تضاد منافی چه نویسندگان با یکدیگر و چه با افرادی خارج از تیم نویسندگان و چه با سازمان ها وجود ندارد.

References:

1. Tolo Takmili Torabi N, Vakili P, Fattahi Andebil A. The relationship between personality traits and marital satisfaction based on the mediation role of religious orientation. *Journal of Applied Psychology*. 2020;14(1):99-118. [Persian]. https://apsy.sbu.ac.ir/article_97331.html?lang=en
2. Roientan S, Azadi S, Rahideh K, Amini N, Latif Jabbari Far S. Comprative study of psychological wellbeing, controlling and marital satisfaction among people with and without premarital sexual experience in Shiraz. *Knowledge & Research in Applied Psychology*. Issue 3 Vol. 21 Winter 2020. [Persian]. <https://sanad.iau.ir/en/Journal/jsrp/Article/677759?jid=677759>
3. Shademani F. Predicting marital satisfaction based on parental marital satisfaction and healthy family-of-origin. *Quarterly Journal of Family and Research*. 2020;17(1):145-63. [Persian]. <https://qjfr.ir/article-1-1421-en.html>
4. Karney BR, Bradbury TN. Research on marital satisfaction and stability in the 2010s: Challenging conventional wisdom. *Journal of Marriage and Family*. 2020;82(1):100-1 . <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/jomf.12635>
5. Falehkar A, Bordan Z, Kosha MD, Amani O, Moghadamfar N. The relationship between self-differentiation and early maladaptive schemas with marital satisfaction of divorced women. *Iranian Journal of Nursing Research (IJNR)* 2020; 14 (6) :26-34. [Persian]. <http://ijnr.ir/article-1-2130-en.html>
6. Moghaddam KK, Honarmand MM, Kiamanesh A, Hosseiniyan S. The role of differentiation, meaningfulness in life and forgiveness in predicting martial satisfaction. *Journal of Family Psychology*. 2017;3(2):71-82.[Persian]. https://www.ijfpjournal.ir/article_245519.html?lang=en
7. Mousavi SA, Mubasheri N. Investigating the relationship between quality of life and happiness psychological welfare of married women in Basta. *Ourmazd Journal*; 2020. Issue:51 (supp. 2) Page(s): 6-48. [Persian]. <https://www.sid.ir/paper/266685/en>
8. Shariyati S, Karimi B. The effect of teaching mindfulness techniques on happiness, mental well-being and rumination of single girls. *Applied Family Therapy Journal (AFTJ)*. 2020;1(1):125-47. [Persian]. <https://journals.kmanpub.com/index.php/aftj/article/view/234>
9. Heydari N, Saedi S. The effectiveness of positive psychotherapy on marital satisfaction, love-making styles and happiness among couples. *Social Health*. 2020;7(2):191-200. [Persian]. <https://journals.sbm.ac.ir/ch/index.php/ch/article/view/25259>
10. Moeini B, Rezapur-Shahkolai F, Tapak L, Geravandi A, Parsamajd S. Relationship between happiness and mental health with social capital among health workers. *Journal of Education and Community Health*. 2020;7(2):119-25. [Persian]. <https://jech.umsha.ac.ir/Article/A-10-883-1>
11. Homaei R, Dasht Bozorgi Z. Correlation of self-differentiation and optimism with responsibility and marital satisfaction in nursing students. *Journal of Health Promotion Management*. 2018;7(2):58-65. [Persian]. <https://jhpm.ir/article-1-789-en.html>
12. Bayrami M, Fahimi S, Akbari E, Amiri Pichakolaei A. Predicting marital satisfaction on the basis of attachment styles and differentiation components. *Journal of Fundamentals Of Mental Health*. 2012;14(1):64-77. <https://www.sid.ir/paper/88512/en>
13. Talebi M, Ghobari Bonab B. A study of the relationship of self-differentiation and emotional intelligence with investigating the relationship of self-differentialton and emotional intelligence with marital satisfaction in Shahroud counseling certers. *Woman & Study Of Family*. 2013;5(18):15-31. [Persian]. <https://www.sid.ir/paper/206189/en>
14. Barzegar Kahn mouei S, Mohammadi A, Zafaran Chizadeh M, Fuladi F. Exploring the relationship between the differenriation of self, anxiety and marital satisfaction in married women in Tabriz. *Woman &*

Study Of Family. 2014;7(26):41-55. [Persian]. <https://sid.ir/paper/206225/en>

15. Mohammadi M, Alibakhshi SZ, Sedighi M. The effect of Self-differentiation training based on Bowen theory on women's self-differentiation and marital satisfaction. *Journal of Midwifery & Reproductive health*. 2019;7(4). https://jmrh.mums.ac.ir/article_13678.html

16. Amiri Majd M, Zari Moqadam F. The relationship between delightness and matrimonial satisfaction among the employed female teachers and housekeepers of Arak city. *Journal Of Behavioral Sciences*. 2010;2(4):9-21. [Persian]. <https://sid.ir/paper/190511/en>

17. Arefi M, Rahimi R, Sheikh Esmaili D. Predicting marital adjustment among young teaching couples on the basis of differentiation from the family of origin and parents' marital satisfaction. *Quarterly Journal of Family and Research*. 2016;13(2):87-106. [Persian]. <https://qjfr.ir/article-1-156-en.html>

18. Yoosefi N, Azizi A. Explaining a model to predict marital conflict based on differentiation and personality types. *Counseling Culture and Psychotherapy*. 2018;9(35):57-78. [Persian]. https://qccpc.atu.ac.ir/article_8919.html

19. Bhatt P. (Dissertation). Differentiation of self and marital adjustment within the Asian Indian American population. 2001. University of Wisconsin--Stout. <https://minds.wisconsin.edu/handle/1793/39837>

20. Hill A. (Dissertation). Predictors of relationship satisfaction: The link between cognitive flexibility, compassionate love and level of differentiation: Alliant International University, Los Angeles; 2009. <https://www.proquest.com/openview/3467ceca55bf0cc1b0e8424a1c4a1840/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750>.

21. Gabelman E. The effects of locus of control and differentiation of self on relationship satisfaction: The Ohio State University; 2012. https://www.researchgate.net/publication/277880315_The_Effects_of_Locus_of_Control_and_Differentiation_of_Self_on_Relationship_Satisfaction

22. Liceaga MD. (Dissertations) " You stay, no matter how bad": Women voice the trajectory of marital disaffection: San Diego State University; 2013. San Diego State University ProQuest. <https://www.proquest.com/openview/e153b3cfa7529b2fe146dd1e481ee004/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750>

23. Biadsy-Ashkar A, Peleg O. The relationship between differentiation of self and satisfaction with life amongst Israeli women: A cross cultural perspective. *Health*. 2013;5(09):1467. <https://www.scirp.org/html/36910.html>

24. Kim H-S, Jung Y-M. Self-differentiation, family functioning, life satisfaction and attitudes towards marriage among South Korean university students. *Indian Journal of Science and Technology*. 2015;8(19):1-8. <https://indjst.org/articles/self-differentiation-family-functioning-life-satisfaction-and-attitudes-towards-marriage-among-south-korean-university-students>

25. Margelisch K, Schneewind KA, Violette J, Perrig-Chiello P. Marital stability, satisfaction and well-being in old age: variability and continuity in long-term continuously married older persons. *Aging & mental health*. 2017;21(4):389-98. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13607863.2015.1102197>

26. Masoudinia Z, Bankipoorfard AH, Gholizadeh A. Qualitative study of the experiences of divorced men and women of cultural factors inducement divorce. *Journal of Applied Sociology*. 2015;26(1):39-64. [Persian]. https://jas.ui.ac.ir/article_18387_en.html

27. Khosravan S, Moshki M, Moslem A, Arman-Mehr V. A problematic marriage of divorced coupled: A qualitative research. *Journal of Qualitative Research in Health Sciences*. 2020;4(2):112-24. [Persian]. https://jqrl.kmu.ac.ir/article_90811.html

28. Khademi M, Abedi F. Effectiveness of communicative skills training based on religious teachings on marital optimism. *Journal of Psychological Studies*. 2014;10(3):7-28. [Persian]. https://psychstudies.alzahra.ac.ir/article_1777.html?lang=en

29. Fakhari N, Latifian M. Mediation role differentiation of self in relation to family communication patterns and mental health. *Cultural-educational journal of women and family*. 2014;8:65-83. [Persian] https://cwfs.ihu.ac.ir/article_201628.html?lang=en

30. Yoosefi N, Etemadi O, Bahram F, Bashlideh K, Shir-Bagi N. Structural relationship between pathology of self-differentiation in Bowen's family therapy with subjective well being, mental health and hygiene of marital quality, Fitting Bowen Theory. *Journal of Shahrekord University of Medical Sciences*. 2010;12(3):68-76. [Persian]. <https://journal.skums.ac.ir/article-1-387-en.html>
31. Ahadi B. Relationship between personality and marital satisfaction. *Contemporary Psychology, Bilingual Journal of The Iranian Psychological Association*. 2008;2(2):31-6. [Persian]. <https://bjcp.ir/article-1-966-en.html>
32. Kaveh Farsani Z, Ahmadi SA, Fatehizadeh MS. The effect of life skills training on marital satisfaction and adjustment of married women in rural areas of Farsan. *Family Counseling and Psychotherapy*. 2012;2(3):373-87. [Persian]. https://fcp.uok.ac.ir/article_9558.html
33. Faryabi Z, Zareii Mahmood-Abadi H. Comparative study of marital adaptation, happiness and divorce inclination in traditional and non traditional marriages. *Tolooebehdasht*. 2015;14(3):83-94. [Persian]. <https://www.sid.ir/paper/102894/en>
34. Rouhani A, Abou Talebi H. The Relationship between marital satisfaction & happiness with working women. *Journal Of Modern Industrial / Organizational Psychology*. 2010;1(1):5-62. [Persian]. <https://sid.ir/paper/177149/en>
35. Fooladchang M, Hassannia S. The effectiveness of emotional regulation on happiness and self-efficacy of female-headed households. *Quarterly Journal of Woman and Society*, 2015; 5(20): 89-106. [Persian]. https://jzvj.marvdasht.iau.ir/article_688.html
36. Glad GE. The effect of self-differentiation on marital conflict. *American Journal of Pastoral Counseling*. 1999;2(4):65-76. https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1300/J062v02n04_05
37. Mohsenzadeh F, Nazari A, Arefi M. The relationship between family-of-origin variables and hostile marital conflict. *Counseling Research And Development*. 2011;10(38):7-24. [Persian]. <https://sid.ir/paper/70174/en>
38. Skowron EA, Dendy AK. Differentiation of self and attachment in adulthood: Relational correlates of effortful control. *Contemporary Family Therapy*. 2004;26:337-57. <https://link.springer.com/article/10.1023/B:COFT.0000037919.63750.9d>
39. Skowron EA, Stanley KL, Shapiro MD. A longitudinal perspective on differentiation of self, interpersonal and psychological well-being in young adulthood. *Contemporary Family Therapy*. 2009;31:3-18. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10591-008-9075-1>
40. Bartle-Haring S, Gregory P. Relationship between differentiation of self and the stress and distress associated with predictive cancer genetic counseling and testing: Preliminary evidence. *Families, Systems, & Health*. 2003;21(4):357. <https://psycnet.apa.org/record/2004-10372-001>
41. Skowron EA, Holmes SE, Sabatelli RM. Deconstructing differentiation: Self regulation, interdependent relating, and well-being in adulthood. *Contemporary Family Therapy*. 2003;25:111-29. <https://link.springer.com/article/10.1023/A:1022514306491>
42. Davila J, Bradbury TN, Cohan CL, Tochluk S. Marital functioning and depressive symptoms: Evidence for a stress generation model. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1997;73(4):849. <https://psycnet.apa.org/record/1997-06133-017>